
Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ
Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ Φ Υ Τ Ο Π Ρ Ο Σ Τ Α Σ Ι Α Σ
Π Ε Ρ Ι Ο Χ Η Κ Ε Ν Τ Ρ Ι Κ Η Σ Ε Λ Λ Α Δ Ο Σ * Τ Ε Χ Ν Ι Κ Ο Δ Ε Λ Τ Ι Ο

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
Τηλ.: 24210 66525, Fax: 24210 69545
e-mail: pkpfpfevolou@minagric.gr
Πληροφορίες: Δρ. Φωτεινή Ανδρέογλου

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων:
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

ΑΚΡΟΔΡΥΑ Ν° 1 / 4-2-2025

ΦΙΣΤΙΚΙΑ

Η τρέχουσα περίοδος (στάδιο λήθαργου) θεωρείται ιδανική τόσο για τη λίπανση, όσο και για το κλάδεμα των δένδρων. Παράλληλα, η λήψη κάποιων βασικών, προληπτικών κυρίως μέτρων, μπορεί να περιορίσει σοβαρά φυτοπροστατευτικά προβλήματα της ερχόμενης καλλιεργητικής περιόδου.

ΚΛΑΔΕΜΑ

Το κλάδεμα καρποφορίας αυτή την εποχή βρίσκεται σε εξέλιξη. Αφαιρείται κάθε ξερή βλάστηση, ενώ οι τομές στο υγιές ξύλο θα πρέπει να είναι καθαρές (δεν θα πρέπει να υπάρχουν ίχνη μεταχρωματισμού), διαφορετικά κόβουμε πιο χαμηλά. Οι εργασίες κλαδέματος και καθαρισμού των δένδρων θα πρέπει να αποφεύγονται όταν ο καιρός είναι υγρός και οι τομές κλαδέματος, ιδιαίτερα οι μεγάλες, θα πρέπει να καλύπτονται με κάποιο επουλωτικό πληγών (π.χ. νοβαρίλ).

Με τον σωστό καθαρισμό των δένδρων επιτυγχάνεται καλός αερισμός και καλή διείσδυση του ηλιακού φωτός στο εσωτερικό της κόμης. Έτσι, περιορίζεται η σχετική υγρασία, η οποία ευνοεί την εμφάνιση σοβαρών ασθενειών, όπως η βοτρυοσφαίρια και η σεπτορίωση.

ΛΙΠΑΝΣΗ

Για τη λίπανση της φιστικιάς θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

1. **Εδαφολογική ανάλυση** πριν τη φύτευση και επανάληψη αυτής ανά πενταετία. Τυχόν ελλείψεις σε φώσφορο (P) και κάλιο (K) καλό είναι να καλύπτονται πριν από τη φύτευση, με ενσωμάτωση σε μια λωρίδα γης επί της μελλοντικής γραμμής των δέντρων σε πλάτος περίπου 2 μέτρων, ώστε να αξιοποιηθούν τα μέγιστα τα επόμενα χρόνια. Η οργανική ουσία, επίσης, εφαρμόζεται πολύ αποτελεσματικά μόνο πριν από

τη φύτευση με ενσωμάτωση, καθώς τα επόμενα χρόνια η αναμόχλευση του εδάφους πρέπει να αποφεύγεται.

2. Φυλλοδιαγνωστική ανάλυση κάθε 2^η χρονιά (τη χρονιά της ακαρπίας) στα τέλη Ιουλίου. Έτσι, μπορεί να προταθεί η καταλληλότερη λίπανση για την επόμενη χρονιά που το δένδρο θα έχει υψηλή παραγωγή και ανάγκες.
3. Η φυσικιά απαιτεί σχετικά υψηλές ποσότητες λίπανσης λόγω της μεγάλης περιεκτικότητας των καρπών της σε πρωτεΐνη, με τις ανάγκες να είναι μειωμένες σε ξηρικούς και σε χρονιά ακαρπίας φυσικιώνες.
4. Επειδή στην κεντρική Ελλάδα οι βροχοπτώσεις στα τέλη του χειμώνα και κατά την άνοιξη είναι συνήθως ικανοποιητικές, δεν είναι απαραίτητη η πιο πρώιμη βασική λίπανση.

Παρακάτω παραθέτουμε τις συστάσεις του καθηγητή денδροκομίας της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Δρ. Γεωργίου Νάνου, για τη λίπανση παραγωγικών φυσικιώνων, ξηρικών και αρδευόμενων.

Πίνακας 1. Λίπανση ξηρικού φυσικιώνων

Λίπανση (γρ./δένδρο)			
<u>Χρονιά ακαρπίας</u>	Τέλος χειμώνα	300-400	N
		100	K
<u>Χρονιά καρποφορίας</u>	Τέλος χειμώνα	600	N
		500	K
		150	P
	Μάϊος - Ιούνιος	> 200	K
	Ιούνιος - Ιούλιος	Διαφυλλικοί ψεκασμοί με πλήρη λιπάσματα πλούσια σε P, N και K	

Πίνακας 2. Λίπανση αρδευόμενου φυσικιώνων

Λίπανση (γρ./δένδρο)			
<u>Χρονιά ακαρπίας</u>	Τέλος χειμώνα	600-700	N
<u>Χρονιά καρποφορίας</u>	Τέλος χειμώνα	600-700	N
		1000	K
		250-350	P
	Ιούνιος - Ιούλιος	500	N
		200-300	K
		Διαφυλλικοί ψεκασμοί με πλήρη λιπάσματα πλούσια σε P, N και K	

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΒΟΤΡΥΟΣΦΑΙΡΙΑ

Συστήνεται συλλογή και καταστροφή των προσβεβλημένων από βοτρυοσφαίρια ταξικαρπιών της περσινής περιόδου (εικ. 1), καθώς και των αντίστοιχων κλάδων που τις φέρουν. Τα προσβεβλημένα όργανα που απομένουν πάνω στα δένδρα αποτελούν την κύρια πηγή μόλυσματος για τις πρωτογενείς μολύνσεις την ερχόμενη άνοιξη.

Εικ. 1. Ταξικαρπία προσβεβλημένα από βοτρυοσφαίρια.

ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΚΟΡΜΟΥ ΚΑΙ ΡΙΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Επειδή αδιόρατες ρωγμές από ελαφρές παγωνιές του χειμώνα είναι αναπόφευκτες, καλό είναι νωρίς την άνοιξη να γίνει επάλειψη του κορμού μέχρι ένα μέτρο ύψος και λίγο κάτω από την επιφάνεια του εδάφους με βορδιγάλαιο πάστα, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που το σημείο εμφωλίσματος είναι χαμηλά. Αν η εφαρμογή της βορδιγαλείου πάστας είναι δύσκολη, μπορεί να εφαρμοστεί ψεκασμός με ένα άλλο χαλκούχο μυκητοκτόνο στην ισχυρότερη δόση που συνιστάται από τον παρασκευαστή.

ΣΚΟΛΥΤΗΣ

Απαιτείται συλλογή και κάψιμο των ξερών κλάδων που τοποθετήθηκαν το φθινόπωρο κοντά στα δένδρα, με σκοπό να χρησιμεύσουν ως παγίδες για την ωτοκία και διαχείμαση των ακμαίων του σκολύτη. Εάν δεν εφαρμόστηκε το παραπάνω μέτρο, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αφαίρεση και καύση ξερών βλαστών και κλάδων.

ΨΥΛΛΑ

Αν την προηγούμενη χρονιά υπήρχε έντονη προσβολή ψύλλας, συνιστάται εφαρμογή χειμερινού πολτού στις αρχές της άνοιξης (λίγο πριν την έκπτυξη των οφθαλμών), για τον περιορισμό του διαχειμάζοντος πληθυσμού. Με την επέμβαση αυτή περιορίζονται επίσης δραστικά διαχειμάζοντες πληθυσμοί σκώρου και κοκκοειδών, σε περίπτωση που έχουν προηγηθεί τέτοιες προσβολές.

ΕΥΡΥΤΟΜΟ

Για τη μείωση του πληθυσμού του εντόμου συστήνεται επιμελής συλλογή, απομάκρυνση και καταστροφή των μουμιοποιημένων καρπών (εικ. 2), μέσα στους οποίους διαχειμάζει το ευρύτομο ως ώριμη προνύμφη (εικ. 3), τόσο πάνω στο δένδρο, όσο και στο έδαφος.

Ένα ποσοστό των καρπών αυτών καλό είναι να ελέγχεται για την παρουσία προνυμφών στο εσωτερικό τους, ώστε να τοποθετηθούν σε πλαστικά ή γυάλινα διαφανή δοχεία την ερχόμενη άνοιξη, για τον ακριβή προσδιορισμό της εξόδου του εντόμου και την αποφυγή άσκοπων ψεκασμών πριν την εμφάνισή του.

Εικ. 2. Μουμιοποιημένοι καρποί φιστικιάς.

Εικ. 3. Διαχειμάζουσα προνύμφη στο εσωτερικό μουμιοποιημένου καρπού.

- Χρησιμοποιείτε **μόνο εγκεκριμένα για την καλλιέργεια φυτοπροστατευτικά προϊόντα, ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα των σκευασμάτων.**
- Η χρήση των προϊόντων αυτών πρέπει να γίνεται από επαγγελματίες χρήστες **κατόχους πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης** φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr
- Οι παραγωγοί που ενδιαφέρονται να λαμβάνουν τις γεωργικές προειδοποιήσεις για τα ακρόδρυα, παρακαλούνται να το δηλώσουν με ηλεκτρονικό μήνυμα προς την Υπηρεσία μας, στη διεύθυνση: : pkpfpfevolou@minagric.gr

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος του Τμήματος

Δρ Μόσχος Θεόδωρος